

Sosiaali- ja terveysministeriölle

Dnro 34/2019

3.9.2019

kirjaamo@stm.fi
anne.ilkka@stm.fi

Lausuntopyyntö: STM049:00/2019; STM/2103/2019, 3.7.2019

HALLITUKSEN ESITYS TERVEYDENHUOLTOLAIN MUUTTAMISESTA; LÄÄKETIETEELLISTEN ASIAN- TUNTIJALOUSUNTOJEN ANTAMINEN

Henkilövahinkojen korvaamista koskevissa riidoissa on usein keskeisenä kysymyksenä lääketieteellisen näytön arvioiminen ja sen perusteella tehtävät johtopäätökset.

Kun Valvira lopetti vakuutuslääketieteellisten lausuntojen antamisen, lausuntoasioiden määrä oli vuosittain 100–150 asiaa sen oman ilmoituksen mukaan. Tämä lieenee luotettavin arvio siitä, millainen tarve yleisillä tuomioistuimilla on lausuntoihin.

Asiantuntijaryhmän kokoonpanon tulisi olla niin laaja, että se suoriutuu lausuntojen antamisesta eivätkä lausuntopyynnöt jonoudu.

Ehdotetun järjestelyn legitimitetin kannalta olisi ensiarvoisen tärkeää, että perustettavan asiantuntijaryhmän kokoonpano nauttisi niin tuomioistuinten kuin asianosaistahojen luottamusta.

Tuomioistuimen pyytämän asiantuntijalausunnon laatija kohoo tosiasiallisesti lähes ratkaisijaan verrattavaan asemaan. Kynnys tuomioistuimen hankkiman asiantuntijalausunnon ohittamiseen on niin korkea, että se tulee kyseeseen vain poikkeustapauksissa.

On selvää, että tällaiseen asemaan valittavien asiantuntijoiden tulee olla esteettömiä. Varsinaisen esteettömyyden lisäksi asiantuntijoiden tulee olla puolueettomia ja vapaita kaikista sellaisista sidonnaisuuksista, jotka voisivat herättää epäilyjä heidän puolueettomuudestaan.

Jatkovalmistelussa tulisikin selvittää vielä tarkemmin keinoja, joilla asiantuntijaryhmään valittavien henkilöiden puolueettomuus varmistetaan ja kyetään vakuuttavasti osoittamaan myös asianosaisille.

Asiantuntijaryhmän kokoonpanon olisi myös suotavaa olla suhteellisen vakaa. Tämä mahdollistaisi asiantuntijoiden kouluttamisen lausuntojen antamiseen. Tavoitteena on, että asiantuntijaryhmän jäsenet osaisivat laatia mahdollisimman hyvin ratkaisutoimintaa palvelevia lausuntoja. Käytännön kannalta suurin haaste on ollut, että lausunnonantajat eivät ole aina ymmärtäneet, mitä heiltä on kysytty ja toisaalta tuomioistuimet eivät ole aina ymmärtäneet, mitä lausunnonantaja on tarkoittanut lausunnolla.

Jatkovalmistelussa tulisi selvittää, millaisia koulutustarpeita asiantuntijaryhmään valittavilla on ja miten näihin koulutustarpeisiin voitaisiin vastata.

Helsingissä syyskuun 3. päivänä 2019

SUOMEN ASIANAJAJALIITTO

Jarkko Ruohola
Suomen Asianajajaliiton puheenjohtaja, asianajaja

LAATI

Asianajaja, OTT Jarkko Männistö, Asianajotoimisto Jarkko Männistö, Forssa

Suomen Asianajajaliiton lausunnot valmistellaan oikeudellisissa asiantuntijaryhmissä, joiden toiminnassa on mukana noin 120 asianajajaa. Tämä lausunto on valmisteltu siviiliproessioikeuden asiantuntijaryhmässä.